

Clive Staples Lewis s-a născut în data de 29 noiembrie 1898, în Belfast, Irlanda. Pe când era încă foarte mic, Clive își spunea Jack, iar pentru familie a rămas cu acest nume și în anii următori. În copilărie era foarte apropiat de fratele lui mai mare, Warren, și cei doi petreceau foarte mult timp împreună. Fermecăți de poveștile cu animale fantastice, cei doi frați Lewis creează o lume imaginară foarte complexă, Boxen, care le va servi chiar și mai târziu.

La zece ani C.S. Lewis rămâne orfan de mamă iar primii ani de școală alternează între frecventarea unei școli și educația de acasă, cu un tutor.

Cu o nevoie constantă de a fi încurajat să scrie, C.S. Lewis începe să publice la mijlocul anilor 1920. Pe lângă activitatea de scriitor, între 1925 și 1954 a fost profesor la Magdalen College, iar din 1954 a devenit profesor de literatură medievală și renascentistă la Cambridge.

Ca scriitor pentru copii ajunge cunoscut odată ce e publicată, începând cu anii 1950, celebra serie *Cronicile din Narnia*, în șapte volume. Despre scările pentru copii, C.S. Lewis spunea: „O carte pentru copii de care se bucură doar copiii este o carte proastă chiar și pentru ei. Scările bune durează în timp. Un vals care îți place doar când valsezi este un vals prost.“

S-a stins din viață în 22 noiembrie 1963, la Oxford.

C.S. LEWIS

CRONICILE DIN NARNIA

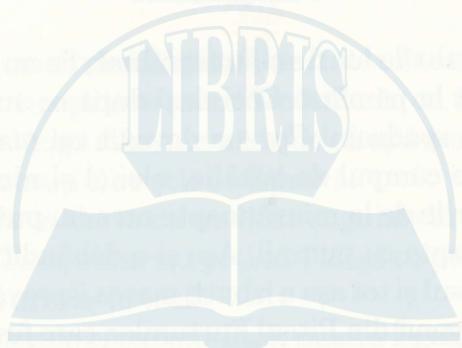
Calul și băiatul

Traducere din engleză de
Irina Oprea și Radu Paraschivescu

Ilustrații de
Pauline Baynes

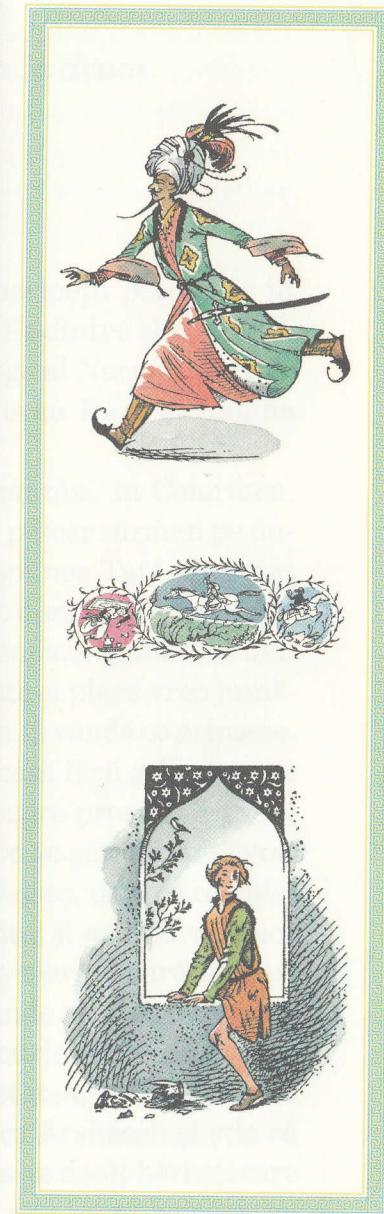
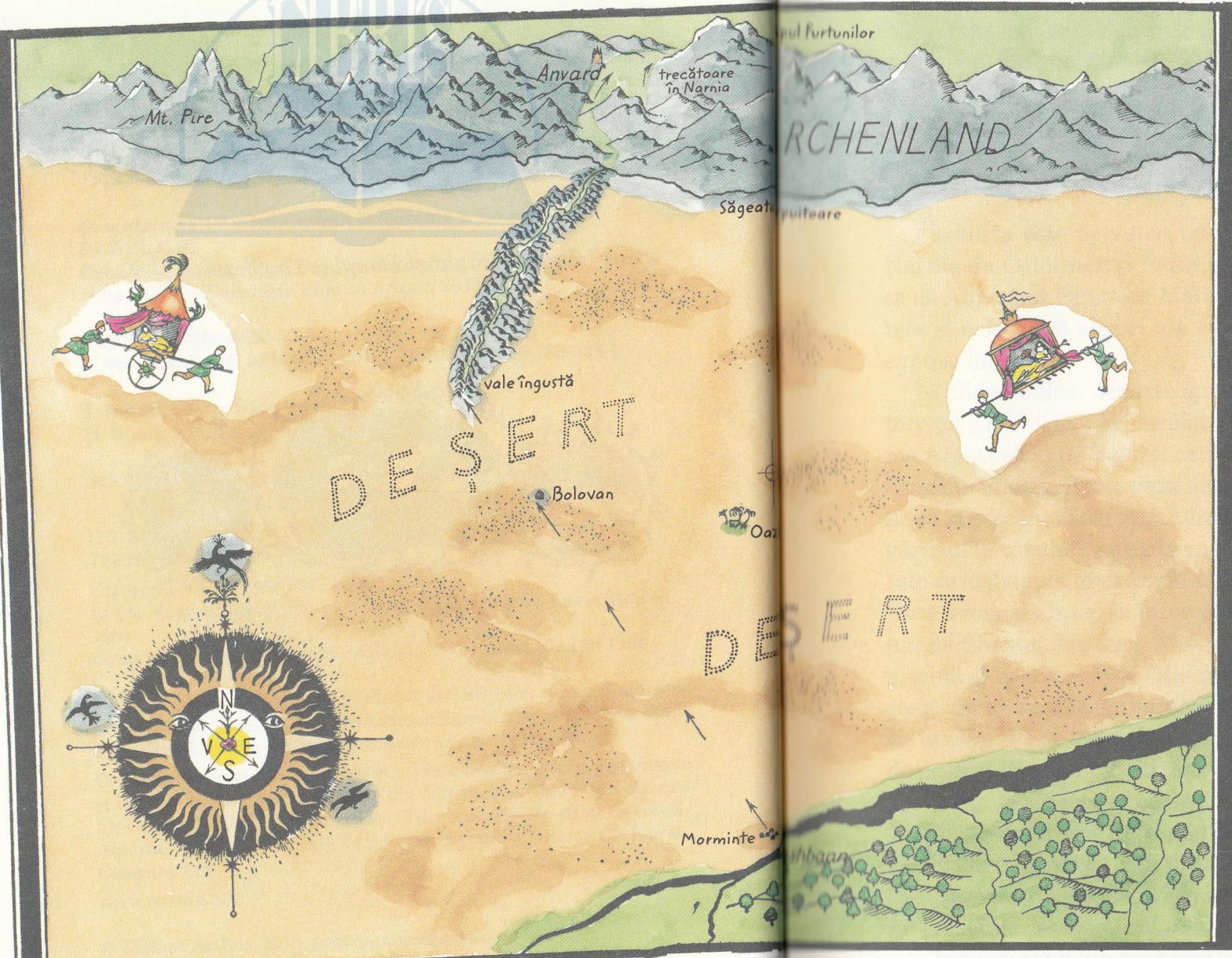

ARTHUR

CUPRINS

Cum a pornit Shasta la drum	9
O pătanie la margine de drum	22
La porțile Tashbaanului	36
Shasta printre narnieni	48
Prințul Corin	61
Shasta printre morminte	74
Aravis în Tashbaan	84
În casa Tisrocului	97
Prin deșert	108
Pustnicul de la Hotarul Sudic	121
Tovarășul de drum nepoftit	133
Shasta în Narnia	146
Lupta de la Anvard	158
Cum a ajuns Bree un Cal mai înțelept	171
Rabadash cel caraghios	184

CAPITOLUL 1

Cum a pornit Shasta la drum

Aceasta este povestea unor peripeții petrecute în Narnia, în Calormen și în ținuturile dintre ele, în Epo-
ca de Aur, când Peter era Mare Rege al Narniei, iar fra-
tele și cele două surori ale sale erau Rege și Regine
supuse lui.

În zilele acelea, departe spre miazăzi, în Calormen,
într-un golfuleț al mării, trăiau un pescar sărmănește pe nume Arsheesh și un băiețel care-i spunea Tată. Pe băiat
îl chama Shasta. Aproape în fiecare dimineață, Arsheesh
pleca la pescuit cu barca, iar după-amiaza își înămăra
măgărușul la căruță încărcată cu pește și pleca vreo jumătate de leghe spre miazăzi, în sat, ca să vândă ce prinsese.
Dacă-i mergea bine, se întorcea acasă fără griji și nu se
lua de Shasta, dar dacă avea vânzare proastă îi găsea
pricină și-l mai și bătea. Mai mereu se găsea câte-o gre-
șeală de aruncat în spinarea lui Shasta, pentru că băia-
tul avea multe de făcut, de la înnăditul și spălatul plaselor
de pescuit până la gătitul mesei de seară și curățenia pe
care trebuia să o facă în cocioaba unde locuiau amândoi.

Shasta nu era cătuș de puțin curios să știe ce se întâmpla la miazăzi de casa în care stătea, iar asta pentru
că fusese de vreo două ori în sat cu Arsheesh și știa că
nu era nimic de văzut acolo. Nu văzuse decât bărbați care
semăneau cu tatăl lui: bărboși în străie lungi, soioase, cu

saboți de lemn cu vârful ridicat și cu turbane pe cap, care vorbeau alene despre lucruri care păreau plăcute. În schimb, ar fi vrut să cunoască tot ce se afla la miazănoapte, pentru că nimeni nu mersese vreodată într-acolo și nu avea voie nici el. Adeseori, pe când stătea afară și înnădea plasele de unul singur, privirea i se îndrepta nerăbdătoare spre miazănoapte. Acolo nu se vedea nimic în afară de un deal acoperit cu iarba, care se opea într-o coamă dreaptă, iar dincolo, cerul pe care treceau din când în când câteva păsări.

Câteodată, dacă Arsheesh era pe-aproape, Shasta îl întreba:

— Ce se-ntinde dincolo de deal, o, Tată?

Când pescarul era supărat, îl plesnea peste urechi și-i spunea să-și vadă de-ale lui. În schimb, când era cu sufletul senin îi răspundea:

— O, fiule, nu-ți osteni mintea cu întrebări fără rost. Căci, după cum spunea poetul, pe darul iscodirii se sprijină avuția, însă cei care întreabă lucruri ce nu-i privesc cărmesc corabia prostiei spre stânca săraciei.

Shasta credea că dincolo de deal se găsea fără doar și poate o taină minunată, pe care tatăl său nu-i îngăduia să afle. La drept vorbind însă, pescarul îi vorbea să fiindcă habar n-avea ce se întindea spre miazănoapte. Și nici nu-i păsa. Era un om care se gândeau doar la ce trebuia făcut și când.

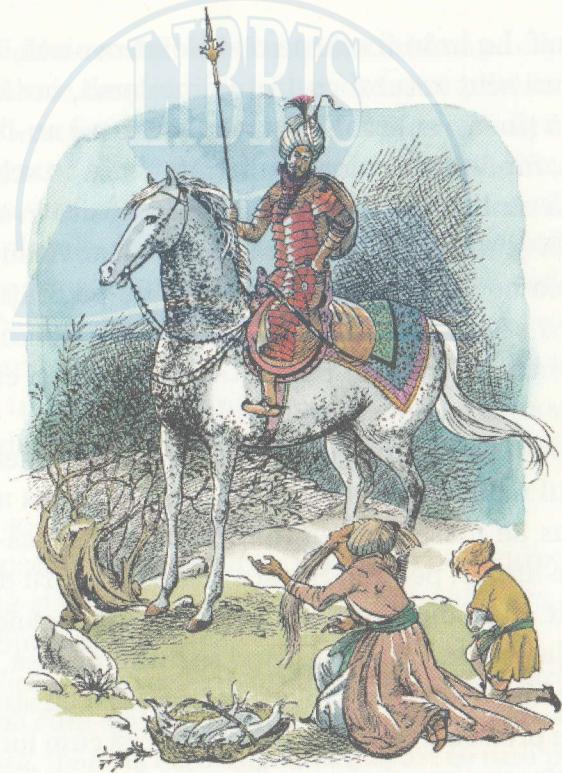
Într-o zi, dinspre miazăzi sosi un străin care nu semăna cu niciunul dintre bărbății pe care-i văzuse Shasta până atunci. Venea călare pe un bidiviu pătat, cu coama și coada fluturând în vânt, cu scările șeii și căpăstrul încrustate cu argint. Bărbatul purta o cămașă de zale și un turban de mătase, din mijlocul căruia se înălța vârful

unui coif. La brâu îi atârna o sabie încovoiată, în spate ducea un scut rotund cu ținte din alamă, iar în mâna dreaptă ținea o suliță. Era smead, dar asta nu-l miră pe Shasta, fiindcă toți calormenii arătau așa. În schimb, se minună când văzu barba străinului, vopsită în stacojiu, răsucită și unsă cu ulei înmiresmat. Dar Arsheesh își dădu seama după podoabele de aur de pe brațul străinului că era un Tarkaan, adică un mare domn, așa că îngenunche în fața lui până atinse pământul cu barba și-l îndemnă pe Shasta să facă la fel.

Străinul ceru să fie găzduit peste noapte și desigur că pescarul nu îndrăzni să-i spună nu. Tot ce era mai bun îi fu pus pe masă Tarkaanului la cină (fără să-l miște din cale-afară), pe când Shasta primi un codru de pâine și fu dat afară din colibă, ca de fiecare dată când venea cineva la pescar. De obicei, când se întâmpla așa, Shasta dormea lângă măgăruș, în grajdul acoperit cu stuf. Însă, cum era prea devreme pentru a adormi și cum lui Shasta nu-i spusesese nimănii că nu e frumos să ascultă pe la uși, băiatul se aşeză și-și lipi urechea de o crăpătură în peretele de scânduri al colibei, ca să asculte ce vorbeau oamenii mari. Și iată ce auzi:

— Iar acum, o, gazda mea, spuse Tarkaanul, află că mă gândesc să-ți cumpăr băiatul.

— O, stăpâne, îi răspunse mieros pescarul, făcându-l pe Shasta să-și imagineze privirea lui lacomă, oare căți bani crezi că ar fi de ajuns pentru ca umila slugă a domniei tale, săracă lipită cum e, să-și vândă singurul fiu, sânge din sângele lui, ca pe un sclav? Căci, după cum spunea poetul, dragostea e mai îndestulătoare decât mâncarea, iar urmașii mai de preț decât orice nestemată.

— Așa este, rosti sec oaspetele. Dar un alt poet a spus că cel care cutează să-l înșele pe omul drept își pune singur spinarea sub bici. Nu-mi turna brașoave acum, la bătrânețe. Se vede de la o poștă că băiatul nu-i fiul tău, de vreme ce tu ești la fel de negru ca mine în obrajii, iar el e bălai și alb la față precum barbarii blestemați, dar frumoși, care trăiesc departe, spre miazănoapte.

— Frumos sună vorba care spune că săbiile pot fi oprite cu scuturi, însă Ochiul Înțelepciunii străpunge orice apărare, glăsui pescarul. Te înștiințez, o, pream-nunate oaspete, că din pricina sărăciei mele lucii nu m-am însurat și n-am avut copil. Dar chiar în anul când

Tisrocul (fie-i viața veșnică) și-a început augusta și bine-făcătoarea domnie, într-o noapte cu lună plină, zeii nu m-au lăsat să adorm. Așa că m-am ridicat din pat, am ieșit din cocioaba asta și m-am îndreptat spre plajă să mă înviorez, uitându-mă la apă și la lună și trăgând în piept aerul răcoros. Și am auzit pe dată dinspre mare un sunet ca de vâsle, iar pe urmă un scâncet slab. N-a trecut mult și valurile au adus la mal o bărcuță în care se afla un bărbat uscat de foame și de sete, care pesemne că murise cu doar câteva clipe mai-nainte (fiindcă avea trupul Cald), iar lângă el un burduf gol și un copil care încă răsufla. „Fără-ndoială“, mi-am spus, „nefericiții scăpaseră de pe vreo corabie dintre cele mari aflată la ananghie, dar, prin frumoasele urzeli cerești, bărbatul și-a luat de la gură pentru a-l ține în viață pe copil și a murit abia după ce a zărit țărmul.“ Amintindu-mi apoi că zeii nu uită niciodată să-i răsplătească pe cei care leagă prietenie cu nevoiașii și înduioșat din fire (pentru că sluga dumitale preaplecată e un om bun la suflet)...

— Hai, lasă palavrele astea cu care te lauzi singur, îi tăie vorba Tarkaanul. Mi-e de-ajuns să știu c-ai luat copilul și că, așa cum vede oricine, ai scos de pe urma muncii lui înzecit pâinea pe care i-ai dat-o. Și-acum spune-mi repede cât vrei pe el, că m-am săturat de-atâta flecăreală.

— Chiar dumneata ai avut înțelepciunea să spui că munca băiatului a fost de neprețuit, răspunse Arsheesh. Trebuie să ținem seama de asta când vorbim de bani, fiindcă, dacă o să-l vând pe băiat, fără-ndoială că o să fiu silit fie să cumpăr, fie să iau cu simbrie un altul care să muncească în locul lui.

— Îți dau cincisprezece arginti pe el, zise Tarkaanul.